

Inhoudsopgave

- Jan Hoek blikt terug en kijkt vooruit
- Kinderopvang krijgt lucht
- Woon- en zorgprogramma 2e fase
- Verticale kolommen schuren
- Jacqueline Sarton adviseert over sociale activering
- IJburg fietst!
- Binnenterreinen onder de loep
- Iris Reuselaars: van samen nadenken krijg je nooit spijt
- IJburg College actief binnen en buiten de schoolmuren
- Burgerinitiatief voor speeltuin
- Het IJ-Office ondersteunt het netwerk
- Joke van Vliet: er ligt een stevige basis
- Namen van contactpersonen, telefoonnummers en e-mailadressen

Nieuwsbrief interactief

Snel naar een onderwerp uit de inhoudsopgave? Klik op het onderwerp en de pagina waar het artikel staat verschijnt automatisch. Weer terug naar de voorkant? Klik dan op de titelregel 'Nieuwsbrief...' links onderin elke pagina.

Bij dit nummer

We zijn al een paar jaar onderweg met IJburg en het is twee jaar geleden dat de Marktmeester werd geïntroduceerd. Een periode van verrassende en inspirerende ontmoetingen, waarin op het vlak van leefbaarheid en woonomgeving veel is veranderd en verbeterd. Er is meer afstemming en uitwisseling van informatie tussen corporaties en stadsdeel. Met de komst van beheerders kwamen ruimtes in school beschikbaar voor buurtactiviteiten: taalles, muziek, theater, eten. De toegankelijkheid van de wijk is verbeterd. De onbalans tussen vraag en aanbod bij woningen bestemd voor kwetsbare mensen wordt aangepakt. Op het gebied van werkgelegenheid en zinvolle tijdsbesteding voor bewoners met een beperking worden mogelijkheden gezocht op IJburg zelf, zoals Kringloop en onderhoudsdienst. De ruim achthonderd zzp'ers op IJburg zijn actief aan het netwerken geslagen.

Die pioniersfase is voorbij en de Coalitie beleeft een 'doorstart'. Hoe dat gebeurt, bijvoorbeeld vanuit een programmatische basis met een gezamenlijk vastgestelde agenda, dat is de opgave waar we nu voor staan.

In deze Nieuwsbrief wordt gepleit voor een 'bredere' rol voor de Marktmeester, die aansluit bij de gegroeide praktijk. De Marktmeester is bij uitstek iemand die kijkt, luistert en vragen stelt. Of zoals Jan Hoek het formuleert: iemand die in de haarvaten van de samenleving zit, fungeert als oliemannetje en aanjager en zich bemoeit met meer dan de wijk zonder scheidslijnen alleen.

IJburg krijgt steeds meer het karakter van grootstedelijk gebied. Daarom is het van groot belang, dat mensen en groepen met elkaar in contact komen en ontdekken wat hen verbindt en/of (onder)scheidt. Daar moeten plekken voor zijn of komen.

Ook die ontwikkeling is in volle gang. Want dat is, wat deze Nieuwsbrief vooral uitademt: IJburg lééft en IJburg wérkt.

Stef Spigt
Marktmeester IJburg

“We zijn verder dan op andere plekken”

De Coalitie wijk zonder scheidslijnen gaat in 2010 op in een breed IJburgs netwerk van IJburgse ‘blijvers’. Een logische stap vindt Jan Hoek, voorzitter en als verantwoordelijk wethouder vanaf de start mede-opdrachtgever van de Coalitie.

“Ik constateer dat de wijk zonder scheidslijnen op de hielen wordt gezeten door andere concepten zoals de woonservicewijk. Het door ons ontwikkelde idioom sluit niet altijd meer aan bij wat inmiddels gangbaar is. Dat maakt het lastig om buiten IJburg over filosofie en concept te communiceren. Ik vind persoonlijk wel, ook al is het unieke er dan een beetje vanaf, dat we verder zijn dan op andere plekken. Dat maakt ‘t voor partijen interessant om betrokken te blijven.”

Hoek’s betrokkenheid stopt in maart. Hij keert niet terug in het bestuur van het stadsdeel. Ook zonder dit afscheid had hij het stokje overgedragen.”Ik ben wethouder welzijn en zorg en uit dien hoofde maak ik me druk over het concept wijk zonder scheidslijnen. Nu we naar een bredere constellatie gaan, vragen we collega Straat om dat te doen als eerstverantwoordelijke in het totale IJburgproces.”

Dubbele drieslag

Een verruimde coalitie vergroot het commitment en de kansen voor IJburg. “Simpelweg omdat het gezelschap dat met enige regelmaat wordt uitgenodigd om eens langs te komen omvangrijker is en afwisselender van samenstelling.”

Hoe het in de toekomst ook zal gaan, Jan Hoek blijft het belangrijk vinden dat er verder wordt ontwikkeld en uitgebouwd.

Hij schetst daarbij een dubbele drieslag. Voor mensen met een (fysieke) beperking is het pas redelijk prettig wonen, wanneer huisvesting, zorg en toegankelijkheid afdoende geregeld

zijn. Aan de eerste twee geeft hij de waardering goed tot behoorlijk mee. Met de toegankelijkheid is het op IJburg minder gesteld. Het ontbreekt aan voldoende bewustzijn en alertheid rond het gebruik van de openbare ruimte. Je zet geen elektrakastje midden in de loop van een oversteekplaats, moppert hij.

Flamboyante aanpak

Wil je het concept echt een meerwaarde geven dan moeten er een aantal onderliggende zaken goed zijn geregeld: een toegankelijke ‘civil society’, kansen op werk, de slag van algemeen voor bijzonder en bijzonder voor algemeen.

Rond civil society en werk gebeurt op IJburg momenteel het nodige. Dat geldt in mindere mate voor de ontwikkeling op het terrein van bijzonder voor algemeen en andersom. “Dat vraagt om productinnovatievermogen, om inspiratie in combinatie met een flamboyante aanpak. Het lastige is dat overheid en zorg daartoe maar beperkt in staat zijn.”

Daarom ziet Jan Hoek een grote rol weggelegd voor ondernemers die op het raakvlak van zorg en dienstverlening nieuwe producten willen ontwikkelen. Een denkwijze die bij sommigen aanleiding geeft tot gefronste wenkbrauwen, want op die manier vloeit er geld weg uit de zorg. “We doen onszelf in dit land vreselijk tekort door de dwangbuizen die we op dit punt hebben verzonnen. Ik ben dol op het Slotervaartziekenhuis en ik blijf het Artotel een prima voorbeeld vinden. Dat werkt, omdat het een

gecombineerd product is. Er slapen topsporters en mensen met wie het even helemaal niet goed gaat.”

Genoeg werk voor Marktmeester

Al met al is de ontwikkeling van IJburg nog lang niet af. Jan Hoek is van mening dat er daarom nog genoeg werk ligt voor een Marktmeester. Iemand die in de haarvaten van de

samenleving zit, fungeert als olieman-netje en aanjager en zich bemoeit met meer dan de wijk zonder scheidslijnen alleen.

“De huidige Marktmeester heeft eigenlijk altijd al zo geopereerd. Hij is van het begin af aan over de grenzen van zijn opdracht heengegaan. Zeker op het terrein van de leefbaarheid. Wij vonden dat goed omdat we zagen dat het nodig was. Door hem niet teveel voor de voeten te lopen hebben we met elkaar een aantal heel concrete resultaten geboekt op IJburg.

Misschien moet je vaststellen, dat het juiste instrument hing onder het ‘verkeerde’ concept. Wat we nu doen, is zijn manier van werken sanctioneren door die opdracht te herijken.”

Woon- en zorgprogramma voor de tweede fase

Hoewel de kranten melden dat er twijfels zijn over het doorgaan van de tweede fase, wordt er door het Projectbureau druk nagedacht over de uitbreiding van IJburg. Zo is er inmiddels een woon- en zorgprogramma voor IJburg zonder scheidslijnen in de tweede fase op papier gezet. Terugkijkend vindt het Projectbureau dat de strakke planning in fase één een aantal knelpunten heeft opgeleverd, die men denkt te vermijden door te kiezen voor een programma op hoofdlijnen met afspraken over regie. Voor dat laatste wordt gedacht aan een regiegroep van gemeente en stadsdeel. Het zorgkantoor (Agis) en corporaties kunnen als adviseur bij de regiegroep worden betrokken. De regiegroep maakt de concrete bouwafspraken en zorgt voor toetsing, begeleiding en labelling.

Het programma voorziet onder andere in tenminste 5% 'zorg'woningen als uitgangspunt. Het is geen doel op zich. Er wordt 'meebewogen' als de behoefte anders blijkt. Verder moeten er afspraken worden gemaakt over minimale spreiding en maximale concentratie. In het programma wordt vooral gekoerst op woongroepen en op wooneenheden voor anderen dan lichamelijk gehandicapten. In specifieke gevallen kan van het principe scheiden van wonen en zorg worden afgeweken. De afweging daarvan gebeurt in het voorstel van de Projectgroep binnen de regiegroep wonen en zorg.

Kinderopvang op IJburg krijgt lucht In 2 jaar 400 extra plaatsen

De kinderopvang op IJburg krijgt een stevige impuls. Voor het eind van het jaar komen er 200 extra kindplaatsen bij. En voor de twee daaropvolgende jaren zijn er afspraken voor nog eens 200 plekken. Het gaat zowel om 'grote' partijen op IJburg, SKON en Partou, als om nieuwe initiatieven van kleinere particuliere ondernemers.

Dankzij een gezamenlijke inspanning van alle betrokken partijen, waaronder de Marktmeester, komt hiermee voorlopig enige lucht in de nijpende situatie rond de kinderopvang op IJburg.

De nieuwe locaties zijn gevonden door het omzetten van de gebruiksbestemming van tot nu toe leegstaande ruimtes van corporaties en andere ontwikkelaars.

De plaatsen zijn verdeeld over blokken op Steigereiland en op het Haveneiland. In september konden al 26 plaatsen worden gerealiseerd in blok 42 B. Daar komen er nog dit jaar 125 bij in vier units van Multifunk en 30 in blok 29. Twee bestaande opvangen breiden dit jaar eveneens met dertig plaatsen uit: 't Podium en Egelskop/IJopvang. Voor volgend jaar zijn in ieder geval tachtig nieuwe kindplaatsen zeker en zitten er nog eens honderdtwintig in de pijplijn, blijkt uit een opgave van het BOG-overleg.

Verticale kolommen schuren

Monique Spierenburg doet voor haar masterstudie beleid, communicatie en organisatie aan de VU -en op uitnodiging van de Marktmeester- onderzoek naar de bestuurlijke opzet van de Coalitie en het effect daarvan op het beleid van integraal werken in de wijk.

Ze plaatst voorzichtig wat kanttekeningen bij de effectiviteit van het huidige model. Het feit dat alle leden op een gelijke basis samenwerken om de doelen te bereiken, is geen garantie voor succes. Uitvoerende organisaties en financiers kunnen elkaar op visie en grote lijnen prima vinden, maar als het gaat om implementatie en prioritering dan lopen de belangen niet altijd parallel.

Als je echt werk wilt maken van integraal beleid, stelt Monique, delegeer dan de bestuurlijke zeggenschap naar de lagere echelons, zoals bijvoorbeeld het MidOffice. Koppel dat aan een krachtige Coalitie die faciliteert, zodat de zorgaanbieders, welzijn en eerste lijn de draai naar die horizontale structuren kunnen maken. Blijven de verticale kolommen bestaan, dan gaat het steeds meer schuren. "Je zult iets van de autonomie moeten opgeven, om een gezamenlijk doel te verwezenlijken. Iets wat wel wordt voorgestaan, maar in de praktijk onvoldoende uit de verf komt."

Marktmeester linking pin

Met de toenemende professionalisering van het netwerk zal de rol van de participanten veranderen. Ook die van de Marktmeester, zo meent Monique Spierenburg. Ze ziet elders voorbeelden van een positie als linking-pin, hangend onder het bestuur, met stevige stuurmogelijkheden op de uitvoering van de afgesproken beleidslijnen.

“Bedenk onorthodoxe constructies maar neem niet de hele wereld op sleeptouw”

IJburg, hoewel geen aangewezen aandachtswijk, heeft desondanks de bijzondere aandacht van Jacqueline Sarton, projectleider wijkaanpak bij Ymere. Wout Kranen en Stef Spigt vroegen naar haar mening over de IJburgse plannen voor sociale activering en het toeleiden naar werk.

Sarton kijkt naar het gehele traject, van initiatief tot programma. Haar inzet daarbij is specifiek gericht op hoe je die keten in de wijk neerzet en wie je bij welk onderwerp betreft. Ze heeft uitsluitend een adviserende rol richting de Marktmeester en andere partijen. Die moeten het uiteindelijk oppakken en uitvoeren.

Ze heeft al genoeg enthousiaste initiatieven gezien. Aangedragen door bewoners, organisaties en instellingen. Het is aan een stuurgroep om daar een geheel van te maken. Organische groei heeft daarbij duidelijk haar voorkeur. “Bedenk onorthodoxe aansprekende constructies die er goed uitzien en die je ook echt in de markt kunt zetten. Maar neem niet meteen de hele wereld op sleeptouw, want dan gebeurt er per saldo vaak niets.”

Kringloopboulevard

Van die bedachtzaamheid is weinig te merken als ze aan de hand van het idee voor een IJburgse kringloopboulevard de mogelijkheden schetst. “Je begint met spullen verzamelen, sorteren, wassen, door vrijwilligers of mensen die in het kader van de sociale activering wat dagdelen aan de slag moeten. Allemaal werk. Dan start je een winkel voor de spullen, gerund door een goede ondernemer. Met parallel een bedrijfje dat zich specialiseert in het opknappen van opgehaalde meubelen. Daar betrek je een leuke ontwerper cq ondernemer bij en voor je het weet zit er een trendy design shop met een eigen collectie stoffen (naaiatelier), keram-

Zakelijkheid, enthousiasme, creativiteit. Jacqueline Sarton beschikt er in ruime mate over. Ze heeft een opleiding als beeldend kunstenaar en werkte lang in de psychiatrie en de re-integratie. De laatste tien jaar put zij uit die twee werelden bij het opzetten van kleine ‘normaal’ functionerende en commercieel gezonde bedrijven, waar men werker-
varing opdoet en basale arbeidsvaardigheden aanleert als opstap naar de arbeidsmarkt. “Ik heb gezien dat die formule effectief is voor mensen die door psychosociale of psychiatrische problemen moeilijk aan het werk komen. “Echt werk werkt echt!”

sche producten (keramiekatelier) en meubels (meubelwerkplaats). Ik sluit niet uit dat die mooie shawl die daar z’n oorsprong vindt, uiteindelijk in de schappen van de Bijenkorf ligt.”

Jacqueline Sarton weet uit ervaring, dat een succesvol leerwerkbedrijf goed en zakelijk ondernemerschap combineert met het bieden van aandacht en steun aan mensen met specifieke achtergronden en problemen. Dat vraagt om een stevige borging. “Ik pleit voor een brede achterwacht

De wijkaanpak is geen nieuw of onbekend gegeven voor Ymere. Sarton: “Onze consultants en gebiedsmanagers zijn al jaren bezig met ingrepen die te maken hebben met leefbaarheid.” De corporatie kan in de keten van sociale activering tot en met werktoeleiding de rol van aanjager vervullen. Jongeren van het ROC die geen stage kunnen vinden, krijgen bijvoorbeeld een plek in door de corporatie op te richten bedrijven die de buurt en woningen schoon, heel en veilig houden. Na de opleiding is er eventueel de mogelijkheid door te stromen naar het servicebedrijf van de corporatie.

en een integrale aanpak. Heb je geen huis, schulden, dan ben je nooit helemaal met je hoofd bij je werk. Zorg dus voor een verbinding met en tussen organisaties die zulke belemmeringen aanpakken. Liefst met één probleem eigenaar die precies weet wie hij kan mobiliseren.”

Fixatie

Op een eerste bijeenkomst van ‘IJburg werkt’ heeft Jacqueline naast bereidheid tot samenwerken ook de fixatie op de eigen corebusiness, financiën en doelgroepen gezien. “Ik zou bijna een oproep doen. Werk slim en resultaatgericht samen, dat kost niets extra’s. Maak de integratie zichtbaar en vul dat zo praktisch mogelijk in.” Een opvatting in lijn met de uitgangspunten van de wijk zonder scheidslijnen. Toch is ze ook kritisch over het concept. “Ik zou wel wat nuanceren willen in het eindeloze mixen van alles en iedereen. Sommige doelgroepen zijn gebaat bij een min of meer beschutte omgeving om gedrag te oefenen, wil een volgende stap mogelijk zijn.”

Binnenterrein onder de loep

Stagiaires van het Projectbureau doen een kort onderzoek naar het functioneren van de binnenterreinen van wooncomplexen op het Haveneiland. “Het gaat om zeven blokken. Die zitten bij architect en ontwikkelaar nog vers in het geheugen. Het ideale moment om de vraag te stellen hoe zij daarop terugkijken” zo verklaart Lia de Lange het waarom van het onderzoek. Het Projectbureau hoopt dat de antwoorden bijdragen aan een juiste invulling van de tweede fase bij vragen als: Komen er weer openbare binnenterreinen of juist niet, en wat zijn daarbij de voor- en nadelen van het gemeenschappelijk gebruik? Lia de Lange: “Je ziet bij onderzoeken dat IJburg vaak vanuit een problematische invalshoek wordt benaderd. Hier vragen we ook naar wat er leuk en geslaagd is. En wat er nog beter kan.” Het eindrapport verschijnt in januari.

Iris Reuselaars is sinds juni 2008 programmamanager grootstedelijke gebieden -IJburg, Zeeburgereiland en de Zuidelijke IJ-oevers- van stadsdeel Zeeburg. Zaken passeren haar bureau, die ze maken hebben met de rol van Zeeburg, straks Oost, als mede-opdrachtgever en (beherende) partij voor het gehele traject van het ontwikkelen van deze gebieden, tot en met de uiteindelijke bestuurlijke overdracht van de centrale stad naar het stadsdeel. Ze houdt daarnaast goed in het oog, of het stadsdeel voldoende ‘mee-groeit’ met de nieuwe wijken.

Daarbij gaat het over meer dan stenen en wegen. “Zolang sprake is van de ontwikkelingsfase -zelfs op het huidige IJburg zitten we hier nog middenin- zorg ik er in feite voor dat het stadsdeel alle maatregelen gecoördineerd uitvoert. De kunst is, om er tijdig te zijn voor de bewoners. Met elkaar en vanaf dag één.”

Als het aan Linda Vosjan en aan Marktmeester Stef Spigt ligt, dan moeten de IJburgers (nog) meer op de pedalen. Dat is goed voor mens, milieu en het genereert bedrijvigheid en werkgelegenheid.

Daarom zal het thema ‘IJburg fietst’ in de komende maanden stevig worden gepromoot. Basisschool Olympus neemt daarbij het voortouw.

Men is er volop bezig met het opzetten van een competitie tussen de basisscholen op IJburg. Gedurende de periode januari tot en met juni wordt er één keer per maand geturfd hoeveel kinderen er op de fiets of lopend

IJburg fietst !

naar hun school komen. De school die ‘het meeste beweegt’ wint de strijd en wordt tijdens een afsluitend fietsfeest in het zonnetje gezet.

Langzaam verkeer vóór

Onder de paraplu van ‘IJburg fietst’ is van alles mogelijk: het verhuren van fietsen in combinatie met het geven van rondleidingen, uitzetten van crossbanen op onbebouwde plekken, stimuleren van fietslessen, opleiding tot fietsmaker. Op die manier kunnen op termijn ook bewoners met een beperking aan werk of aan een zinvolle tijdsbesteding worden geholpen

“Ik zou het geweldig vinden als je zodra je deze wijk binnenkomt het gevoel krijgt: hier gaat het langzame verkeer voor “ droomt Linda Vosjan hardop.

Van samen nadenken krijg je nooit spijt

“Ik ben niet de nieuwe trekker voor het stadsdeel van de wijk zonder scheidslijnen” is de eerste reactie van Iris Reuselaars als de Nieuwsbrief haar die vraag voorlegt. Die rol als ambtelijk regisseur met een belangrijke focus op de zorg, past niet bij de huidige ideeën over de aanpak van de onderlinge samenwerking op IJburg.

“Eigenlijk zijn alle partijen het erover eens dat we toe zijn aan een nieuwe vorm. We willen naar een breed netwerk, startend bij onder andere de huidige Coalitiepartijen, om elkaar snel te vinden op alle gebieden van de samenleving op IJburg. Waarbij de aandacht voorlopig vooral gericht blijft op het verder ontwikkelen van de wijk. ”Partijen zijn het er ook over eens dat dit nieuwe netwerk mede over Zeeburgereiland gaat. De palen voor de eerste woningen gaan er volgend jaar al de grond in.”

De programmamanager benadrukt dat de nieuwe structuur niet een ‘stadsdeeling’ is, maar iets van alle partijen samen. “We gaan de komende maanden ambtelijk nog een keer het rondje maken langs iedereen en we hopen dan voor de verkiezingen van maart alle partijen voor de eerste keer samen te brengen .”

Wat merkt de wijkbewoner van alle veranderingen achter de schermen? Iris Reuselaars: “Kijk naar de 200 kindplaatsen voor de naschoolse opvang die er nog dit jaar bijkomen. Een succesvol voorbeeld. Stadsdeel, projectbureau en de consortia hebben hier snel werk gemaakt van een nijpend IJburgs probleem. In het verleden hebben we, eerlijk is eerlijk, soms achter de feiten aangelopen als het gaat om het samen nadenken wat je wilt gaan doen in de buurt. Je moet elkaar daarop gemakkelijker weten te vinden. Daar krijg je nooit spijt van.”

IJburg College actief binnen en buiten de schoolmuren

Sinds de zomervakantie staat op het terrein van het IJburg College een houten gebouwtje, model knusse bouwkeet met puntdak. Binnen vinden we het GRACAIJ (Grand Café IJburg), tevens de kantine van de school. Een aantrekkelijk ingerichte ruimte waar de leerlingen zo op het oog met plezier vertoeven.

Toch gelden er de regels van de 'gezonde' leeromgeving. Wat wil zeggen dat de cola-automaat ontbreekt en de vitrines gevuld zijn met gezonde snacks. Al is er op zijn tijd ruimte voor een minder verantwoorde hap.

Grand Café als proeftuin

Het project Grand Café loopt ruim een jaar. Het is opgezet als proeftuin om ondernemend leren in de praktijk te brengen, vertelt Nico Moen, project-

leider huisvesting van het IJburg College. "Leerlingen doen hier ervaring op met het runnen van een onderneming en ze leren hoe je omgaat met elkaar en met de bezoekers." Binnenkort is er een lunch voor de bouwvakkers die met de nieuwbouw bezig zijn. De leerlingen hebben dat helemaal in handen: van plan bedenken, inkopen tot en met broodjes smeren en serveren. Op verzoek van het stadsdeel zorgden ze op die manier ook voor de catering bij de opening van het Cruijffcourt.

Kookmeester Willem is de drijvende kracht achter het Grand Café. Binnen school heeft hij het project inmiddels aardig op de rails. De volgende stap gaat richting wijk: het opzetten van gezamenlijke projecten met maatschappelijke organisaties en

Nico Moen is van huis uit teken- en geschiedenisleraar, maar is zich steeds meer bezig gaan houden met de facilitaire kanten van het onderwijs. Hij is vanaf dag één betrokken bij de totstandkoming van het IJburg College. Nico is de eerst aanspreekbare persoon voor alles wat te maken heeft met de bouw en inrichting van zowel de tijdelijke huisvesting als de nieuwbouw. Hij is blij met die klus. "Het komt weinig voor dat je echt een nieuwe school mag neerzetten. Doorgaans gaat het om een dependance van een bestaande. Hier zijn we vanaf nul begonnen. Met alles." Op de foto Nico Moen (rechts) en kookmeester Willem in hun Grand Café.

Het IJburg College is een brede school, van vmbo basis tot vwo plus, in 2006 gestart met 75 eerste-klassers. Jaarlijks komen daar 75 nieuwe leerlingen bij. Een kwart van de scholieren woont op IJburg. Het IJburg College heeft een uitgesproken onderwijsconcept: alle leerlingen zoveel mogelijk te laten leren, in een leergemeenschap, over zichzelf en de wereld om hen heen. De aanpak: buiten naar binnen halen en van binnen naar buiten gaan. In de tweejarige onderbouw gebeurt dat in heterogene groepen met leerlingen uit alle schooltypen en uit beide leerjaren.

ondernemingen. Moen sprak erover met Marktmeester Stef Spigt. "Er zijn genoeg groepen op IJburg die iets willen en daar ruimte of faciliteiten voor zoeken. Wij hebben daarin wat te bieden. Mooi om dat bij elkaar te brengen."

Workshop voor ruimte

De eerste voorbeelden zijn er. Het gebouw wordt buiten schooltijd gebruikt voor vve-vergaderingen, kerkbijeenkomsten en door groepen als Theatraal IJburg en de muziekschool. Zij geven op hun beurt workshops en lessen aan de leerlingen. Moen: "Wij hebben hier ook senioren gehad voor een bingomiddag. Eenmalig, maar heel geslaagd. Zo iets moet je doorzetten maar ik zie het ons niet allemaal vanuit de school trekken. Je hebt toch je corebusiness en dat is nu eenmaal een andere."

Niettemin is de school erin geslaagd, om een volleybalvereniging in de steigers te zetten: Volleyburg.

"We combineren er sport en lerend werken door scholieren bij de organisatie te betrekken: de ledenadministratie, publiciteit, het organiseren van toernooien. Daarnaast is het ge-

lees verder op de volgende pagina

IJburg College vervolg

woon een vereniging waar buurtbewoners een balletje slaan. Het leuke is, dat er ook vanuit de wijk mensen zijn die zich melden als vrijwilliger.”

Wonen aan het schoolplein

Behalve een vele malen groter Grand Café krijgt het -in april 2011 op te leveren- nieuwe IJburg College een sportaccommodatie met 23 huurwoningen van Ymere op het dak.

Plus 64 woningen direct aan het schoolplein. Een onalledaagse combinatie, die voor Nico Moen vooral kansen biedt. Natuurlijk kent hij de angst voor de middelbare school met die honderden puberende jongens en meiden. “Daarom zoek ik nu al contact met de burens in de nieuwbouw. Ons schoolplein is voor hen de entree naar de woning. Ik wil dat ze voor ze verhuizen een beeld hebben wie we zijn en hoe wij willen omgaan met iedereen om ons heen.”

IJburg heeft tal van grote en kleine speelvoorzieningen voor kinderen, maar geen ‘echte’ speeltuin. Die komt misschien in de tweede fase.

Een aantal IJburgers wil daar niet op wachten. Zij zijn een actie gestart, die uiteindelijk heeft geleid tot een officieel burgerinitiatief.

Het stadsdeel Zeeburg zal zich daarom een dezer dagen over de vraag *speeltuin ja, speeltuin nee* moeten uitspreken. Misschien valt een (tijdelijke) speeltuin te combineren met een kinderboerderij ‘nieuwe stijl’. Een voorziening waar wel ideeën over zijn, maar die eveneens nog ontbreekt.

Het IJ-Office ondersteunt het netwerk

Het IJ-Office (eerder ook bekend als het mid-office) is een van de centrale elementen in het toeleidingsmodel dat de aanbieders hebben uitgewerkt voor de integrale zorg- en dienstverlening aan volwassenen.

Marianne van den Bogart is sinds februari procesmanager van het IJ-Office. Ze ziet het als “een werkstation. Onze rol zit met name in het matchen, verbinden, ordenen en monitoren.”

In het IJ-Office zijn meerdere partijen actief: Dienstverlening en Zorg IJburg (Cordaan, OsiraGroep en Arkin) SAG en ViiA. Ook het stadsdeel, Civic en Agis hebben het model omarmd.

Nieuwe constructies

Er wordt nu bijna een jaar hard gewerkt aan het leveren van integrale zorg. Van den Bogart: “We hebben

daarvoor een aantal constructies bedacht. En dat begint te lopen.

We kijken bijvoorbeeld samen met de partijen vanuit een preventieve optiek naar mogelijke risicogezinnen of personen, zodat daar in een vroeg stadium al de juiste zorgverleners in beeld zijn om escalatie te voorkomen.

Matchen tot in de woning

Sinds kort zijn ook met het stadsdeel de eerste gesprekken gevoerd als het gaat om de aansluiting met de coördinator risicogezinnen. Verder staat nog de aansluiting met het MSS en het meldpunt zorg en overlast op de rol.” Het IJ-Office ‘tot in de woning’ de matching voor de gelabelde zorgwoningen van o.a. De Alliantie, Stadgenoot en Ymere.

Woonkandidaten melden zich bij het IJ-Office aan. Daarover zijn afspraken met de Dienst Wonen.

“Samengevat hebben we daarmee de mensen die komen op IJburg in beeld, de mensen die er wonen en als derde invalshoek bekijken we op het gebied van welzijn, hoe we voor specifieke doelgroepen zoals mensen met een beperking en ouderen vraag en aanbod kunnen verbinden. We doen dat met anderen in de werkgroep IJburg werkt.”

Casemanager

Marianne van den Bogart verwacht voor volgend jaar personele uitbreiding o.a. in de vorm van een casemanager. “Dat is ter versterking van het IJ-Office zelf. Daarnaast zal er ook beroep gedaan worden op de inzet vanuit de achterliggende partijen.”

Er ligt een stevige basis

De specifieke rol van ambtelijk projectleider voor de wijk zonder scheidslijnen is dit najaar ondergebracht 'in de lijn' organisatie van het stadsdeel. Dit vond plaats in het verlengde van de wijziging in de bestuurlijke verantwoordelijkheid. Projectleider, tevens regisseur, en daarmee bouwer aan de wijk zonder scheidslijnen vanaf het eerste moment, was Joke van Vliet.

Ze heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan het denken over de integrale zorg aan mensen met een beperking. En samen met de Marktmeester legde ze een stevig fundament onder de vorming en de plannen van de Coalitiepartijen.

“We hebben op basis van partnerschap een goed functionerende netwerkstructuur gebouwd in de wijk. Lijnen zijn kort, partners kunnen elkaar beter vinden. Belangrijk hierin is ook, dat dit zich niet beperkt tot de traditionele woon-, zorg- en welzijnspartijen maar dat er ook gezocht wordt naar verbindingen met (zelfstandige)ondernemers en bijvoorbeeld verenigingen van eigenaren.”

Het bewonersperspectief speelt in de filosofie een leidende rol. Joke tekent daarbij aan, dat het een terugkerend schurend punt is bij de discussies. “Het wijk- of bewonersbelang en de belangen van organisaties lopen niet altijd als vanzelf gelijk op. Maar er ligt inmiddels een stevige basis. Wie weet kan IJburg de stadsdelen Zeeburg en Oost inspireren. Wijk- en burgergericht werken staan hoog op de fusieagenda.”

Meer vanzelfsprekendheid

Het principe 'algemeen voor bijzonder en bijzonder voor algemeen' dwingt partijen voortdurend na te denken, wat je samen kunt doen om te zorgen voor ontmoetingsmogelijkheden tussen mensen. Voor Joke van Vliet ligt daar de kracht van het concept. Maar of dit in de praktijk voldoende uit de verf

komt? “Zeker, het aantal zelfstandige bewoners met een beperking groeit. Daar hoort bij, dat ze wat meer de regie over hun eigen leven kunnen voeren en zelf bepalen: wanneer sta ik op, en eet ik met zijn allen of alleen. Minstens zo belangrijk is, dat je naar eigen mogelijkheden en keuze mee kan doen aan het maatschappelijk en sociale leven. Dat je veilig over straat kunt en de kans krijgt om te leren en werken naar eigen vermogen.

Voor mij is het denken en handelen van hulpverleners en welzijnswerkers daarvan nog te weinig doordrongen. Zorgverleners moeten de buurt gaan zien als ondersteuner bij het zelfstandig wonen en voor welzijnswerkers moet het vanzelfsprekender worden, dat je kwetsbare bewoners betreft bij de samenleving.

Ook in het contact tussen buurtgenoten met en zonder beperking vallen

er nog werelden te winnen. Ik hoor dan: ik wil best een praatje maken met mijn buurman, maar hij praat zo slecht. Daar heb ik eigenlijk geen tijd voor en dus loop ik dan maar een straatje om.”

De oplossing zit hem niet alleen in meer geld. “Hulpverleners zijn gewend mensen te verzorgen. Maar als iemand met een intensieve zorgvraag op zichzelf woont, vraagt dit ook om aandacht voor het ontwikkelen en ondersteunen van zelfredzaamheid. Ik heb wel het gevoel dat daar binnen de zorg heftig over wordt nagedacht. Het indalen in de organisaties heeft echter tijd nodig. Ook het welzijnswerk krijgt een andere opdracht en dient zich meer te richten op het activeren en ondersteunen van buurtbewoners bij het realiseren van hun eigen wensen. Voor wie veel zorg nodig heeft, is dit vaak (nog) niet haalbaar.

Ik hoop dat zorgverleners en welzijnswerkers elkaar meer en beter gaan vinden rondom deze dilemma's. Want er is veel te beleven op IJburg, maar je moet kwetsbare bewoners wel helpen bij het vinden van ingangen. Gelukkig zijn ook hierin inmiddels stappen gezet.”

Fantastische combi

Joke van Vliet kijkt met optimisme naar de toekomst. “Een echte wijk zonder scheidslijnen is nog lang niet gerealiseerd maar stapje voor stapje gebeurt er veel. Neem de recent geopende combi van het centrum voor meervoudig gehandicapte kinderen van stichting Omega en kinderdagverblijf De Blauwe Kiwi van het SKON. Fantastisch! Omega heeft dat in eerste instantie zelf opgepakt en gerealiseerd en zoekt nu actief samenwerking in de wijk met zorginstellingen en scholen. Daarmee zie je dat de uitgangspunten van de wijk zonder scheidslijnen ook buiten IJburg gemeengoed worden”.

Contactpersonen

Marktmeester IJburg, Stef Spigt

stef.spigt@marktmeester-ijburg.nl . Telefoon: 06 21596189

Dienstverlening en Zorg IJburg, Marianne van den Bogart

Stichting ViiA: Nynke Ypenga

n.ypenga@viia.nl . Telefoon: 020 - 4952250 of 06 46398418

Klantenadviseurs stichting ViiA

klantadviseur@viia.nl . Telefoon: 020 - 4952255

Projectbureau IJburg, Lia de Lange

l.delange@dro.amsterdam.nl . Telefoon: 020 - 5529554

Buurtregisseur politie, Simon Gelens

simon.gelens@amsterdam.politie.nl . Telefoon: 0900 - 8844

Stichting Amsterdamse Gezondheidscentra, Stella Zonneveld

zonneveld@sag-amsterdam.nl . Telefoon: 020 - 495 22 54